

Ylläsjärven kylän ja ympäristön kehittämissuunnitelma

Projektipäällikkö Johanna Koivumaa
Ylläsjärven Kyläyhdistys ry
31.8.2020

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

OSALLISTAMINEN

NYKYTILANNE

KYLÄKYESELY

KAAVOITUS JA ASUMINEN

LÄHILIIKUNTA- JA TOIMINTAPUISTO

KENTURAN PELTO

REITIT

PUISTOTYÖT JA KYLÄN VIIHTYISYYS

JÄRVEN KUNTO

YLLÄSJÄRVEN KOULU JA PÄIVÄKOTI

YHTEISTYÖ KOLARIN JA KITTILÄN KUNTIEN KANSSA

YHTEISTYÖ MÖKKILÄISTEN KANSSA

JULKINEN LIIKENNE

TIET

VAPAA-AIKA JA HARRASTUSTOIMINTA

KYLÄTALO

ELINKEINOT JA YRITTÄJYYS

TURVALLISUUS

KIERRÄTYS JA YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

VALOKUITUVERKKO

KYLÄN MARKKINOINTI

KYLÄYHDISTYKSEN TOIMINTA JA TAPAHTUMAT

MUUT YHDISTYKSET

KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

JOHDANTO

Ylläsjärven kylän ja ympäristön kehittämissuunnitelma on tehty Leader Tunturi-Lappi ry:n myöntämällä EU:n Maaseuturahaston tuella. Hankkeen alkuperäinen kesto oli 1.5.2019-30.4.2020, mutta koronaepidemian vuoksi hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoaikaa 31.8.2020 asti. Hankkeelle palkattiin osa-aikainen projektipäällikkö Johanna Koivumaa ajalle 1.6.2019-30.4.2020 ja hänen osa-aikaista työsuhdettaan jatkettiin heinäkuun loppuun 31.7.2020 saakka. Projektipäällikön osa-aikaisuuden määrä vaihteli kuukausittain työtehtävien määrän mukaan, kesäkuussa 2020 hankkeelle ei kertynyt työtunteja.

Kylien kehittämisen voidaan ajatella tapahtuvan ulkoa- tai sisältäpäin. Ulkoapäin harjoitettava kylien kehittäminen tarkoittaa esimerkiksi kyliin kohdistuvia poliittisia päätöksiä ja toimenpiteitä. Kuntien tasolla tällaisia voivat olla muun muassa päätökset kaavoituksesta ja maankäytöstä, kunnallistekniikan rakentamisesta kuten reiteistä ja kaduista tai kouluihin ja päiväkoteihin liittyvistä päätöksistä. Sisältäpäin harjoitettava kylien kehittäminen perustuu kylän toimijoiden (asukkaat, mökkiläiset, yritykset ja yhteisöt) työhön. Tällöin on usein kyse kylätoiminnasta. Tämä kehittämissuunnitelma käsittää sekä ulkoa- että sisältäpäin tapahtuvaa kehittämistä, koska sekä kunta- että kylätoiminnalla on tämän suunnitelman eteen päin viemisessä merkittävä rooli. Ylläsjärvi kuuluu sekä Kolarin että Kittilän kuntiin ja on osa Ylläksen matkailukeskusta, joka on merkittävä tulonlähde Kolarin kunnalle niin kiinteistö- kuin kunnallisveronkin kannalta. Myös Kittilän kunnan puolella kylän alueella on toistasataa kiinteistöä ja kymmeniä vakituksia asukkaita.

Ylläsjärvellä on vuosien saatossa tehty valtavasti talkootyötä ja rakennettu matkailijoita palvelevia rakenteita kuten pitkospuureittejä, kota, leikkipuisto ja pyöräparkki. Myös aikanaan YTY-töinä rakennetut reitit ja rakenteet ovat jääneet kyläyhdistyksen vastuulle. Kylän ja matkailijamäärien kasvaessa sekä turvallisuus- ja terveysvaatimusten noustessa näiden rakenteiden ylläpito ei kuitenkaan enää onnistu talkoovoimin. Tässä kehittämissuunnitelmassa tärkeässä roolissa onkin kylän ja Kolarin kunnan välisen yhteistyön ja vastuiden selkeyttäminen.

Ylläsjärven kylälle on tehty pienimuotoinen kyläsuunnitelma vuonna 2006 ja sitä on päivitetty vuonna 2009 ja 2014. Silloin kirjattuja toimenpiteitä on osin toteutunut kuten maisemanhoitosuunnitelma, koulu ja valokuituverkko. Toisaalta moni kehittämistarve on edelleen ajankohtainen kuten asunnot, liikuntahalli, jalkakäytävät, kylätalo ja maisemien raivaaminen. Kolarin kunnan rakennuttamat koulu ja päiväkotit ovat tehneet Ylläsjärven kylästä entistä houkuttelevamman paikan asua ja myös matkailu on Ylläksellä kasvanut voimakkaasti viime vuosina lisäten erilaisia ja akuutteja kehittämistarpeita. Kylään olisi enemmänkin tulijoita, mutta uusille asukkaille ei löydy asuntoja. Asunto-, tontti- ja muut

maankäytölliset tarpeet sekä kunnan tuottamat palvelut korostuvatkin tässä kehittämissuunnitelmassa.

Maalis-huhtikuussa 2020 koronavirusepidemia pyyhkäisi yli koko maailman ja mullisti täysin myös Ylläsjärven kylän elämän. Vireää ja vilkasta matkailukylää koki ennennäkemättömän tapahtuman, kun hiihtokeskus sulki toimintonsa kesken kiireimmän matkailusesongin maaliskuun puolella välissä, latujen ja talvireittien kunnossapito lopetettiin, ravintolat ja kaikki matkailupalvelut suljettiin ja kylä tyhjeni nopeasti kaikista matkailijoista. Koska matkailu on kylän pääelinkeino, tulee korona vaikuttamaan kylän tulevaisuuden kehittämisenäkymiin etenkin lyhyellä tähtämellä merkittävästi. Monet yritykset ovat suunnitelleet matkailuinvestointeja ja rakentaneet tuotteensa pitkälti ulkomaalaisten matkailijoiden näkökulmasta. Myös Sport Resort Ylläksen lumetukseen ja hisseihin liittyvät isot investoinnit viivästyvät koronan aiheuttaman tilanteen vuoksi.

Koronan ensimmäisestä aallosta kylän matkailutoimijat selvisivät osin valtion tuen avulla ja kesä 2020 vaikutti olevan erittäin vilkas kotimaanmatkailun osalta. Ylläsjärvellä kotimaiset matkailijat näkyivät mm. Sport Resort Ylläksen alamäkipyöräily- ja gondolijeluilla ja kyläyhdistyksen leikkipuistossa ja uimarannalla. Suomalaiset innostuivat liikkumaan tänä kesänä luonnossa mikä täällä Ylläsjärvellä näkyi kyläyhdistykselle sekä matkailuinfoon tullessa palautteina Ylläsjärven kesäreittien ja viitoitusten huonosta kunnosta ja puutteista.

Talvi on kuitenkin edelleen kylän matkailun pääsesonki ja tulevan talvikauden onnistuminen vielä kysymysmerkki. Pitkällä tähtämellä koronapandemian ennustetaan kuitenkin hyödyttävän Lappia, koska täällä on tilaa matkailla ja asua väljästi. Etätöiden suosion arvioidaan myös kasvavan ja ihmisten monipaikkaisuuden sekä maallemuuton lisääntyvän. Ylläsjärven kylällä on potentiaalia kasvaa, kehittyä ja tuoda hyvinvointia kuntiin kunhan kehittämistyötä tehdään yhdessä kuntien kanssa ja kylän vahvuuksia kuten luontoa ja rauhallisuutta tuhoamatta.

OSALLISTAMINEN

Kehittämissuunnitelman kirjoittamisen on hoitanut hankkeen projektipäällikkö ja sisällöt ovat muotoutuneet hankkeen aikana ja jo aiemminkin esiin nousseista kehittämistarpeista. Hankkeesta ja projektipäälliköstä tiedotettiin vuoden 2019 kevätkokouksessa ja kylän roskenkeruutalkoissa, joissa jo kerättiin osallistujilta kylän kehittämistarpeita ja -ideoita. Kesäkuussa 2019 kehittämishankkeen kautta järjestettiin kylälle uuden tapahtuman, Ylläsjärven kalastuskilpailujen, yhteydessä ideointityöpaja, jossa esille nousseita kehittämistarpeita toteutettiin jo sen kesän aikana. Uusia talkoolaisia saatiin innostumaan kylän kehittämisestä ja kylälle rakennettiin talkoilla pyörien pumppark sekä piknikpuisto. Ylläsjärven 11 päivää kestävien kyläpäivien ja Lasten Olympialaiset -tapahtuman yhteydessä

elokuussa niin ikään pidettiin työpaja, jossa sekä kerättiin kehittämistarpeita ja -ideoita että niitä toteutettiin mm. valokuvasuunnistuksen, ympäristötaideteoksien teon ja pusikoiden raivauksien merkeissä. Kylän lapsia ja nuoria osallistettiin kehittämiseen 4H-kerhon ympäristötaidekerhon kautta. Kyläpäiville ja talkoisiin osallistui myös uusia alueen mökkiläisiä, jotka ovat innostuneet myös myöhemmin talkoilemaan.

Hankkeelle perustettiin Facebook –sivut, joiden kautta hankkeesta tiedotettiin kylän omien FB-sivujen lisäksi. Hankkeesta tehtiin myös juttu Luoteis-Lappiin ja Kuukkeliin.

Hankkeen ohjausryhmän kokous pidettiin lokakuussa ja kyläyhdistyksen hallituksen kokous sekä syyskokous joulukuussa 2019. Kyläkysely toteutettiin helmi-maaliskuussa 2020 ja kehittämissuunnitelman sisältöä käsiteltiin myös kevätkokouksen yhteydessä toukokuussa. Elokuun 2020 alussa järven niittotalkoiden yhteydessä suunniteltiin kesän aikana esiin tulleita kehittämistarpeita ja muun muassa Kolarin kunnan omistaman peltoalueen hyödyntämistä. Ideoita ja tarpeita on kertynyt myös aiempien vuosien aikana ja ne on myös koottu tähän kehittämissuunnitelmaan. Kyläyhdistyksen hallitus kävi läpi kehittämissuunnitelmaluonnosta elokuisessa kokouksessaan ja hallitus on valmista suunnitelmaa kommentoinut vielä kertaalleen ennen kuin se on laitettu yleisempään jakoon.

NYKYTILANNE

Ylläsjärven kylä sijaitsee Länsi-Lapissa, Kolarin ja Kittilän kunnissa ja käsittää alueet Kotarovasta ja Ylläslompolosta Ahvenkankaalle, Rajalammentielle ja Yllästunturin etelänpuoleiset rinteet eli Sport Resort Ylläksen alueen. Pinta-alaltaan Ylläsjärven alue käsittää noin 50km².

Kylässä arvioidaan olevan noin 350 asukasta, mutta tarkan luvun antaminen on haasteellista. Tilastokeskuksen mukaan Ylläsjärven postinumeron 95980 alueella asui vuonna 2020 260 asukasta. Tämä alue ei kata ainakaan Kotarovaa eikä Ahvenkangasta. Lukuun eivät sisälly loma-asunnoissa ympäri vuoden asuvat asukkaat, jotka kirjautuvat joko Kolarin tai Kittilän kirkonkylän postinumeroiden alle ja näkyvät näin kunnan virallisissa asukasluvuissa kirkonkylän asukkaina. Vapaa-ajan asuntoja Ylläsjärvellä on noin 600 Kolarin puolella ja noin 130 Kittilän puolella, johon on laskettu mukaan myös Ahvenkankaan mökkialue.

Järviä, lampia ja jokia alueella on runsaasti: Ylläsjärvi, Ylläslompolo, Iso järvenpääjärvi, Lompolonpääjärvi, Tievanpäänjärvi, Pentinjärvi, Iso Ahvenlampi ja Pieni Ahvenlampi sekä Vähäjoki, Ruonanoja, Luosujoki ja Tuulijoki. Kylää halkovat myös tunturista laskevat purot ja ojat.

Identiteetiltään kylä on vahvasti ylläsjarveläinen ja tunturilappilainen eivätkä kyläläiset niinkään miellä itseään osana Kolarin tai Kittilän kuntaa. Kylä sijaitsee aivan Pallas-Yllästunturin kansallispuiston eteläreunalla. Alueen suurimpia maanomistajia Metsähallituksen lisäksi on Enontekiön porotilallisten yhteismetsä, joka omistaa laajat alueet Ylläslompolosta etelään.

KYLÄKYSELY

Yksi tärkeä työkalu kehittämissuunnitelman teossa oli kyläkysely, johon saatiin 64 vastausta. Kysely oli suunnattu niin vakituisille asukkaille, vapaa-ajan asukkaille kuin matkailijoillekin. Tärkeimmät kylän kehittämistarpeet, jotka nousivat sekä kyläkyselyssä että työpajoissa olivat asuntojen puute, omakotitalojen tonttien puute, kevyenliikenteen väylien puute, koulun laajennus, sisäliikuntasali sekä kesäreittien huono kunto.

SWOT-analyysi

Ylläsjärven vahvuuksista nostettiin esille erityisesti luonto ja kylän rauhallisuus, kylämiljö, sijainti, maisema, ladut ja rinteet sekä toimelias kyläyhteisö, koulu ja kauppa.

Heikkouksista nousivat voimakkaimmin esille asuntojen ja tonttien puute, palvelujen ympärivuotinen saatavuus ja hajanaisuus, julkinen liikenne Kittilään ja Ylläksen sisällä, koulun pienuus, sisäliikuntasalin ja kylätalon puute, kevyenliikenteen väylien puute, Ylläsjärven (järvi) heikko kunto kesällä sekä työpaikkojen sesonkiluontoisuus.

Ylläsjärvellä nähtiin paljon mahdollisuuksia, jos asunto- ja tonttitilanne saataisiin paremmaksi. Myös ympärivuotisen matkailun ja palvelujen kehittäminen kylämaisemaa ja luontoa kunnioittaen nähtiin tärkeäksi. Ylläsjärven jäälle toivottiin lisää talvireittejä kävelijöille, pyöräilijöille ja hiihtäjille. Kylän raitin varren rakennusten kuntoon ja keskustan ympäristön siisteyteen tulisi kiinnittää huomiota. 2 vastaajaa koki Hannukaisen kaivoksen työpaikat mahdollisuutena kylälle.

Uhkina nähtiin erityisesti Hannukaiseen suunniteltu kaivos, moottorikelkkailun hallitsematon kasvu ja ajo reittien ulkopuolella ja se ettei asunto-, omakotitalotontti- ja koulutilojen puutetta saada kuntoon. Jos palveluja, reittejä ja ympärivuotisuutta ei kehitetä, kylää uhkaa näivettyminen.

KAAVOITUS JA ASUMINEN

Ylläsjärvelle on tehty Ylläksen osayleiskaava vuonna 2008. Osassa kylää on voimassa asematai rantakaava, mutta kylän keskustassa on myös laajoja kaavoittamattomia alueita. Kolarin kunta aloittaa osayleiskaavan päivittämisen Ylläs III-hankkeessa, joka käynnistyy syksyllä

2020. Kyläyhdistyksen tulee aktiivisesti olla mukana hankkeessa ja aktivoida myös muita maanomistajia osallistumaan. Ylläsjärven vahvuudet - maisema, luonto, kylämiljöö ja rauhallisuus - tulisi ottaa kaavoituksessa huomioon. Ylläs III-hankkeeseen on myös tärkeää saada tässä kehittämissuunnitelmassa esiin nostettuja asioita.

Kyläkyselyssä ja hankkeen työpajoissa sekä yleisessä keskustelussa on noussut esille, että kylältä ei löydy tarpeeksi sopivia omakotitalotontteja. Kolarin kunnalla on tällä hetkellä myynnissä muutamia tontteja, mutta ne ovat pohjatöiltään erittäin haastavia tai sijainniltaan sellaisia, etteivät ne houkuttele omakotitalon rakentamiseen. Kolarin kunta omistaa keskeisellä paikalla Ylläsjärvellä, Kenturan peltoja vastapäätä Tuomelantiellä loma-asunnoksi kaavoitetun tontin, joka olisi parempi muuttaa vakituiseen asumiseen esimerkiksi rivitalotontiksi.

Kunnan toivotaan myös aktivoituvan hankkimaan raakamaata ja kaavoittamaan lisää omakotitalotontteja. Kyläyhdistys on aktiivisesti etsinyt kunnalle yksityisiä raakamaan myyjä ja ehdottanut vakituiseen asumiseen myös Metsähallituksen isoa maa-aluetta, joka on hyvää rakennusmaata Linjalanton- ja Välitien välisellä alueella kylän länsipuolella. Osayleiskaavassa kyseinen alue on merkitty osittain vakituiseen asumiseen ja osittain mökkirakentamiseen. Osayleiskaavauudistuksessa (Ylläs III) alue olisi hyvä kaavoittaa täysin vakituiseen asumiseen, koska se sijaitsee lähellä koulua, päiväkotia ja kauppa sekä tulisi olemaan Rämenniementien risteykseen suunnitellun uuden kevyenliikenteenväylän varrella. Ylläsjärvelle suunniteltavien omakotitalotonttien tulee olla riittävän kokoisia, jotta kylämaisuus säilyy eikä omakotitonteista tule kaupunkimaisia lähiöitä. Kaupungeista tänne muuttavat haluavat nimenomaan muuttaa kylään eikä toiseen kaupunkiin ja toivovat tilaa ympärilleen.

Keskusteluihin on noussut Ylläksen alueen kaavoituskorvausten poistaminen vakituiseen asumiseen tarkoitetuille rakennusoikeuksille. Tämä voisi innostaa yksityisiä maanomistajia itse kaavoittamaan vakituista asumista kylälle. Kyläyhdistys toivoo kunnan ottavan koko kaavoituskorvauskokonaisuuden keskusteluun ja päätöksentekoon, jotta se vastaisi paremmin nykypäivän tilannetta.

Olemassa olevista yksityisten omistamista tonteista on vaikea saada ja löytää tietoa. Kyläyhdistys ehdottaa, että Kolarin kunta sisällyttää myös yksityiset tontit omaan karttapalveluunsa, jotta niistä saadaan tietoa. On kunnankin etu, että tontit löytyvät ostajat ja kuntaan rakennetaan uusia omakotitaloja kun kysyntää kerran on. Tällainen karttajärjestelmä vaatii päivittämistä, johon meillä on tarjota kunnalle paikallistakin osaamista. Kyläyhdistys on myös selvittänyt mahdollisia omia karttasovelluksia, mutta on järkevämpää kuitenkin koota koko kunnan tontti- ja asuntopörssi yhteen ja samaan paikkaan.

Tonttejakin akuutimpi ja kriittisempi ongelma kylän kehittämisen kannalta on **asuntopula**. Jo nyt olemme menettäneet uusia vakituisia asukkaita asuntopulan vuoksi ja Ylläsjärveltä pitkään asuntoa etsineet ovat muuttaneet mm. Leville, Äkäslompoloon ja Muonioon. Kolarin kunnalla on Tievan alueella vuokrattavia rivitaloasuntoja, joista vapautuu uusia asuntoja vuokrattavaksi vain satunnaisesti. Näiden asuntojen kunto on erittäin huono eivätkä vuokra-asuntoja etsivät läheskään aina edes laita hakemusta Kolarin Vuokra-Asunnot Oy:lle. Ylläsjärvelle toivotaan samanlaista yksityistä rakentajaa kuin Äkäslompoloon tai sitten Kolarin kunnan on tehtävä päätös uusien asuntojen rakentamisesta esimerkiksi joko suoraan kunnan tai sitten perustettavan yhtiön nimissä. Asuntopula on kestävämpi kuin kunnan kuin Ylläsjärven kylänkin kehityksen kannalta.

Yksi ratkaisu asuntopulaan voisi olla myös loma-asuntojen joustavampi muuttaminen vakituisen asumiseen. Myös monet mökkiläiset haluaisivat siirtää kirjansa joko kokonaan tai osittain mökkipaikkakunnalle, mutta loma-asuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi koetaan vaikeaksi ja osittain mahdottomaksikin. Tämä sekä ihmisten monipaikkaisuus tulisi nostaa kunnissa julkiseen keskusteluun, jotta verotuloja voitaisiin halutessa maksaa myös mökkipaikkakunnille. Toisaalta kyläkyselyssä pari vastaajaa nosti esiin myös, että loma-asuntoalueelle ei tulisi sallia vakituista asumista. Kyläyhdistys toivoo, että sekä Kolarin että Kittilän kunnat nostaisivat edunvalvonnassa monipaikkaisuuden ja loma-asunnoissa vakituisesti asumisen valtakunnalliseen keskusteluun. Ylläsjärven kylän kehittyminen tarvitsee asennemuutosta ja joustavuutta monipaikkaisuuteen ja molemmat kunnat olisivat voittajia; sekä Kittilään että Kolarin olisi varmasti tulijoita enemmän kuin täältä muualle kirjojansa loma-asuntoihin siirtäviä. Kittilän kunta on jo pyytänyt Digi- ja väestötietovirastoa rekisteröimään loma-asunnoissa asuvat kiinteistöjensä asukkaiksi.

- omakotitalotonttien kaavoittaminen Metsähallituksen maalle
- asuntojen rakentaminen kunnan tai kunnan perustettavan yhtiön lukuun tai yksityisen asuntorakentajan toimesta
- kunnan omistaman loma-asuntotontin muuttaminen vakituisen asumisen tontiksi Tuomelantien risteyksessä
- kunnan tontti- ja asuntopörssiin myös yksityisten tarjonta
- edunvalvonta monipaikkaisuus ja loma-asuntoihin kirjoille ainakin osaksi vuotta

LÄHILIIKUNTA- JA TOIMINTAPUISTO

Ylläsjärven kylän tärkein kesän ajan kohtaamispaikka on järven rannalla sijaitseva leikkipuiston rantoineen, jonka kyläläiset ovat rakentaneet Leader Tunturi-Lappi ry:n avustuksella vuonna 2011. Puistoa on laajennettu talkoovoimin vuonna 2019 pumpparkilla ja piknikpuistolla. Puistoalue sijaitsee houkuttelevalla paikalla ja siitä on tullut erittäin

suosittu myös matkailijoiden ja lähikylien asukkaiden keskuudessa. Esimerkiksi kesäkuussa 2020 puistossa vieraili aurinkoisina päivinä satoja ihmisiä.

Leikkipuiston rantaan on puiston rakentamisen yhteydessä ajettu hiekkaa ja siellä on laituri sekä kaikkien ilmaiseksi käytössä oleva vene ja 2 optimistijollaa sekä pelastusrengas. Rannasta on muodostunut yksi Kolarin kunnan alueen suosituimmista uimarannoista, vaikka sitä ei alunperin ole viralliseksi uimarannaksi tai -paikaksi tarkoitettukaan. Rovaniemen ympäristöterveydenhuollon sekä TUKESin mukaan paikka katsotaan kuitenkin viralliseksi uimarannaksi, koska se sijaitsee suosittulla alueella, jonne ihmisillä on helppo pääsy ja siinä on laituri ja hiekkaranta. Näin ollen uimaranta kuuluu ympäristövalvonnan piiriin ja sieltä pitää ottaa vesinäytteet uintikauden aikana. Näytteiden lisäksi Rovaniemen ympäristöterveydenhuolto perii myös vuosittaisen tarkastusmaksun, jonka vuonna 2020 on luvannut kustantaa Kolarin kunta. Kyläyhdistys toivoo, että kunta jatkossakin kustantaisi tällaisen viranomaismaksun ja ottaisi uimarannan muutenkin vastuulleen Sieppijärven ja kirkonkylän uimarantojen tavoin. Kyläyhdistyksen resurssit eivät enää riitä virallisen uimarannan ylläpitoon.

Kyläyhdistys on sopinut Kolarin kunnan kanssa uimapaikan näytteenotosta, joka tehdään vuosittain muiden kunnan ja kylien uimarantojen näytteenoton yhteydessä. Paikalle vaadittiin myös pukukoppia ja se saatiin käyttöön Kolarin kunnalta, kun kyläyhdistys kustansi kopin kuljetuksen kirkonkylältä Ylläsjärvelle. Koppia käytetään talvella kyläyhdistyksen varastona ja tapahtumien yhteydessä se muuntuu myös myyntikojuksi. TUKESin mukaan uimarannan pohja täytyy joka uintikauden alussa kartoittaa vaarallisista ja terävistä esineistä. Tämä toimenpide on kesällä 2020 tehty talkootyönä.

Kolarin kunta kustantaa leikkipuiston valaistuksen sähkölaskun. Muilta osin puistoaluetta ylläpidetään tällä hetkellä täysin talkoovoimin. Isompia kunnostus- ja ylläpitotalkoita kuten hiekan ajoa, leikkivälineiden maalaamista ja aitojen korjausta järjestetään pari kertaa vuodessa ja kesäaikaan pyritään päivittäin käymään katsomassa roskat ja yleinen siisteys. Myös puiston ylläpitovaroja kerätään talkoilemalla. Puiston kävijämäärät ovat nousseet ja sen ylläpito vaatii resursseja, joita kyläyhdistyksellä on rajallisesti. Kyläyhdistys on yrittänyt saada Kolarin kunnan ympäristöpalveluilta tukea puiston ylläpidon kustannuksiin siinä onnistumatta. Kyläyhdistys toivoo, että kunnan kanssa käydään yhdessä läpi sekä leikkipuiston että uimarannan ylläpitovaatimukset ja mietitään miten tätä matkailijoiden käyttämää aluetta voitaisiin ylläpitää.

Alueella olisi tarvetta yleiselle vessalle, joka ympäristöterveyden mukaan olisi kävijämäärien mukaan jo oltava, mutta kyläyhdistyksellä ei ole resursseja vessojen ylläpitoon. Kyläyhdistys ehdottaa, että Kolarin kunta rakentaisi kylälle yleisen erottelevan kuivakäymälän ja ottaisi sen myös huoltaakseen. Kyläyhdistys auttaa kartoittamaan käymälälle paikkaa.

Leikkipuiston alueelle tulee kulkemaan myös vuosina 2020-21 talkoilla rakennettava Ylläsjärven ympäristötaide- ja kulttuuripolku, jonka kylttien ja maitolaiturin rahoittamiseen on saatu Leader Tunturi-Lappi ry:n teemahankeavustusta. Polku on aluksi 1km mittainen ja se kulkee Eelin kaupalta Niemen- ja Tirroniementeiden sekä peltotien ja Jauhojärventielle päin kulkevan kivituhkapolun kautta. Polun varrelle talkoillaan kylän historiasta kertovia tauluja sekä ympäristötaideteoksia. Myös lampaat ja hevoset laiduntavat polun varrella.

Talvisin alueelle toivotaan liukumäkeä, jota ylläpidettäisiin tampparilla.

- Kolarin kunta ottaisi vastuulleen ja ylläpitoon Ylläsjärven uimarannan (ja leikkipuiston)
- Kuivakäymälän rakentaminen ja huolto Kolarin kunnan toimesta
- Kivituhkapolku Kenturan pellon ja leikkipuiston välille
- Talvisin leikkipuiston alueelle liukumäki, jota ylläpidetään tampparilla

KENTURAN PELTO

Kenturan pelto on Kolarin kunnan omistama, noin 1,5 hehtaari kokoinen alue keskeisellä paikalla aivan Ylläsjärven rannalla, Ylläs Lake Hotellin (ent. Tunturihotelli) vieressä. Alue on yleiskaavassa määritelty maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi, mutta siihen on kunnan toimesta asennettu silti iso mainoskyltti. Pellolla sijaitsee myös erittäin huonokuntoinen Kentura -niminen kotarakennelma, joka on Kolarin kunnan hallituksen päätöksellä määrätty purettavaksi kyläyhdistyksen aloitteesta. Rakennelma pitäisi purkaa mahdollisimman pian, koska se on jo vaarallinen ja myös rumentaa kauniin järvimaiseman. Myös Kenturan pellolla sijaitseva iso mainostaulu tulisi purkaa välittömästi sen vuokrasopimuksen päätyttyä vuonna 2023.

Kyläyhdistys toivoo, että Kenturan peltoaluetta kehitetään kylän virkistysalueeksi, yleiseksi parkkipaikaksi ja reittien lähtöpaikaksi. Kotarakennelman paikalla on jo kovaa maata, johon voisi rakentaa ja laajentaa yleisen parkkipaikan, josta pääsisi sekä reiteille, pellon virkistysalueille että myös leikkipuistoon ja uimarannalle. Kenturan ja leikkipuiston välille voitaisiin rakentaa noin 300 m mittainen kivituhkapolku järven rantoja pitkin. Kyläyhdistys on jo selvittänyt kivituhkapolun maanomistajien suostumukset Tunturihotellia lukuunottamatta. P-paikkaa tulisi talvella pitää auki niin, että lumet kasattaisiin Kenturan pellon lännenpuoleiselle reunalle, jolloin kasat eivät peitä maisemaa autotieltä järven jälle. Pellolta avautuu autotieltä yksi kylän upeimmista kesäisistä järvimaisemista ja olisi erittäin tärkeää, että aluetta pidetään avarana ja raivataan pusikoista myös kesäisin.

Kenturan pellolle voisi rakentaa myös koirapuiston ja rannalta pääsisi lisäksi uittamaan koiria. Ylläksellä lomailevilla on paljon koiria ja tulevalta P-paikalta lähtevät ladut on

määritelty koiraladuiksi. Peltoalueelle voisi tulevaisuudessa mieltä erilaisia pelikenttiä ja sinne sopisi myös jalkapallokenttä, jos sitä ei saada sopimaan koulun ja päiväkodin viereen. Kenturan rannalle voisi rakentaa myös venevalkaman kunnan omistaman ja olemassa olevan tien päähän. Yleiselle venevalkamalle on tarvetta, koska muuten kylän rannat ovat yksityisten omistuksessa. Mökkiläiset ovat kaivanneet veneille lasku- ja säilytyspaikkaa. Nämä kaksi aluetta, Kenturan pelto ja kyläyhdistyksen leikkipuisto rantoineen tulisivat kivituhkapolun kautta muodostamaan erittäin kauniin virkistyskokonaisuuden Ylläsjärven rannalle.

Kenturan pellolta voisi löytyä paikka myös helikopterin laskeutumiselle.

- Kentura -niminen kotarakennelma puretaan mahdollisimman pian
- Kotarakennelman paikalle rakennetaan ja laajennetaan yleinen P-paikka reiteille
- Kenturan pellon ja leikkipuiston välille rakennetaan noin 300 m pitkä kivituhkapolku järven rannalle
- Kenturan rantaan rakennetaan venevalkama
- Pellolle rakennetaan koirapuisto ja merkitään ranta, jossa voi uittaa koiria
- Pellolla oleva iso mainoskyltti poistetaan heti kun sen vuokra-aika päättyy vuonna 2023

REITIT

Hyvin opastetut ja hyvässä kunnossa olevat reitit ovat erittäin tärkeitä kylän ja alueen matkailun kehittämisen kannalta. Hyvä ja monipuolinen reittiverkosto voi tuoda myös uusia yrittämisen mahdollisuuksia, kuten kävi Ylläksen maastopyöräilyreittien kehittämisen yhteydessä. Ylläsjärvellä on kuitenkin reittien osalta vielä paljon tehtävää. Kyläkyselyn perusteella sekä kyläyhdistykselle ja Ylläksen matkailuinfoon tulleiden palautteiden perusteella myös matkailijat toivovat, että Ylläsjärven puolen reitteihin ja viitoituksiin panostetaan.

Ylläsjärven kylän lähireitit on aikanaan rakennettu sekä kyläyhdistyksen talkoilla että YTY-töinä. Reitit ja rakenteet ovat sittemmin jääneet kyläyhdistyksen vastuulle eikä sillä ole ollut tarvittavia resursseja näitä ylläpitää. Monet reitit (mm. Ylläslompolon alueella) ovat päässeet erittäin huonoon kuntoon ja niitä on turvallisuussyistä jouduttu sulkemaan. Sähkölinjojen maakaapeleiden kaivaus kesällä 2019 myllersi kylää kiertävän Revontulilenkin keskustan kohdalla niin pehmeäksi, ettei sitä pitkin pääse enää kulkemaan. Myös Metsähallitus on sulkenut kylältä Ojanlalvaan kulkevan kesäreitin, eikä kylältä pääse kesällä tällä hetkellä tunturiin. Kyläyhdistys toivoo, että Kolarin kunta ottaisi vastuulleen Ylläsjärven reitit ja kunnostaisi ne jälleen kulkukelpoisiksi. Reitit ovat Ylläksen tärkein vetovoimatekijä ja myös erittäin tärkeitä Ylläsjärven kylän kehittämisessä.

Ylläslompolo on maisemiltaan upea luontokohde, mutta sen rakenteet ja reitit ovat huonossa kunnossa. Ylläslompolon tien varresta olisi hienot maisemat Yllästunturille ja

ympäröiville soille, mutta se on kasvanut niin umpeen pajukkoa, ettei maisemia enää näe. Teiden varret tulisi raivata ja puustoa harventaa. Maanomistajat ovat antaneet suostumuksensa raivauksiin. Vähäjoen sillan kohdalle on talkoilla rakennettu hieno levähdyspaikan ja taimenen kutosoraikko. Tähän taukopaikalle kaivataan myös pientä tulistelupaikkaa kuten laavua.

Ylläslompolon reittien osalta kyläyhdistys on joutunut sulkemaan Lompolonpääjärveä kiertävän luontopolun huonokuntoisten pitkosten vuoksi ja polttamaan siellä olleen vanhan lautakodan. Tämä lintutornilta lähtevä reitti voi jatkossa olla jokamiesoikeuksin kuljettavana Lompolonpääjärven rantaan saakka, jonne pääsee kuivaa metsäpolkua pitkin, mutta siitä eteen päin reitti on jatkunut pitkospuita pitkin eikä sitä aiota enää korjata.

Myös Ylläslompolon rantaa kulkeva pitkospuureitti on suljettu Ruonanojan ja lintutorin välillä. Ruonanojan kodalta on Ylläslompolon järven rantaan enää vain pisto.

Olemassa olevien huonokuntoisten reittien lisäksi tarvetta on myös uusille kesä- ja talvireiteille. Kylän Kittilän puolelle tarvitaan kivituhkapolku Rantasaarentieltä latupohjaa pitkin Möykköseen, jotta sekä matkailijat että asukkaat voisivat kulkea Möykkösestä turvallisesti kylän keskustaan. Polun tekoon tulee hakea rahoitusta esimerkiksi yhteistyössä Kittilän kunnan kanssa.

Toinen kesäreitti, joka palvelee sekä kyläläisiä että matkailijoita on jo valmis polku, joka kulkee koululta kylän länsipuolen tievoja pitkin Aholan takaa Revontulilenkin ja Möykköksen latujen risteykseen. Tälle reitille tarvitsee ainoastaan 6 kpl pitkospuita ja viitat.

Järvelle tarvitaan talviaikaan reitti kävelijöille, hiihtäjille ja talvipyöräilijöille. Reitti voisi alkaa aikaisemmin mainitun kunnan omistaman Kenturan pellolle rakennettavalta yleiseltä reittien P-paikalta ja kiertää leikkipuiston laavun ja Isosaaren kautta Möykköseen, jossa se yhtyisi Eelin kaupalle menevälle ladulle. Tämä latu voisi olla monikäyttölatsu tai sitten tarvittaisiin talvipolku, jota ylläpidettäisiin osana Ylläksen talvireittiverkostoa. Myös järvellä oleva talvireitti pitäisi saada osaksi Ylläksen latujen tai kelkkareittien kunnostusta, koska se olisi hyvä pitää auki tampparilla eikä kyläyhdistyksellä ole resursseja näitä reittejä ylläpitää.

Kylältä on kartoitettu myös maastopyöräreittejä Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon, Sport Resort Ylläkselle ja Äkäslompoloon. Yksi jo täysin valmis maastopyöräreitti on jo merkitty kartalle ja selvitetty maanomistajien luvat. Tämä reitti kulkee Tievasta moottorikelkkareittiä ja traktoripolkua pitkin Revontulilenkin latupohjalle, josta se haarautuu taas liikenneympyrän kohdalta kulkemaan kelkkareitin pohjaa Sport Resort Ylläkselle. Reitille pitäisi saada viitoitus ja opastekyltit ja se olisi valmis kuljettavaksi.

Myös muita uusia reittiaihoita on kartoitettu, mm. Kahvikeitaalta tunturin toiselle puolelle ja SRY:n lumetusaltaalta alas kelkkareitille. Näitä reittejä pyritään viemään eteen päin yhteistyössä Metsähallituksen luontopalvelujen, Ylläs Ympärivuotiseksi -hankkeessa sekä Kolarin kunnan kanssa. Kolarin kunnalla käynnistyy myös reittien investointihanke, jossa viitoitusta parannetaan yhden reitin osalta myös Ylläsjärvellä.

Reitteihin liittyen kylän keskusta-alueelle tarvitaan akuutisti Kolarin kunnan toimesta yleinen P-paikka, jotta hiihtoladulle ja kelkkareitille mielivät voivat parkkeerata auton lähelle reittejä ja yksityisten yritysten pihojen ulkopuolelle. P-paikka sopisi hyvin Kolarin kunnan omistamalle Kenturan pellolle, josta kivituhkapolun rakentamisen myötä pääsee hyvin Eelin kaupalle. Kaupalta lähtevää kesällä 2019 rakennettua kivituhkapolkua pitkin pääsee Möykkyseen ja myös Kittiläntien ylikulkusiltaa pitkin Sport Resort Ylläkselle ja Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon. Ylläsjärven kylää halutaanprofiloida enemmän eteläiseksi portiksi kansallispuistoon ja siksi Eelin kaupalta tunturiin lähtevän kivituhkapolun alkua pitäisi kehittää kylän lähtöportiksi Sport Resort Ylläkselle ja tuntureille. Metsähallituksen Luontopalvelut on luvannut kyläyhdistykselle ison opastetaulun, johon tulee infoa kansallispuistosta. Tämä infotaulu sopisi esimerkiksi joko Kenturan pellon P-paikalle tai Eelin kaupalta lähtevän kivituhkapolun alkuun.

Reitteihin liittyy myös kelkkareittien viitoituksen ja opastuksen parantaminen ja kehittäminen varsinkin saavuttaessa Ylläsjärvelle Kittilästä päin. Kelkkailijoita pitäisi neuvoa paremmin pysymään reiteillä, koska ajo reittien ulkopuolella on valitettavasti lisääntynyt kylä- ja mökkialueilla.

Kehittämisideana Ylläksen reiteille voisi yhdessä alueen toimijoiden kanssa pohtia miten yritysten palvelut, kuten kahvilat ja ravintolat, tulisivat paremmin esille reittien käyttäjille. Talven aikana kyläyhdistys voisi myös resurssien mukaan tehdä muutamien päivien ajaksi pop-up -ladun esimerkiksi Ylläslompoloon tai muihin kohteisiin ja samalla tutustuttaa matkailijat kylän eri alueisiin.

- Kylän reittien ylläpito ja kunnostaminen Kolarin kunnalle
- Kivituhkapolun rakentaminen Rantasaarentieltä Möykkyseen Kittilän kunnan toimesta
- Yleinen P-paikka reiteille Kenturan pellolle
- Talvireitti Ylläsjärven jäälle Ylläksen Matkailuyhdistyksen latu- ja kelkkaurakkaan
- Uusien kesäreittien merkitseminen kartalle ja maanomistajien suostumukset

PUISTOTYÖT JA KYLÄN VIIHTYISYYS

Ylläsjärven kylälle on tehty vuonna 2011 maisemanhoitosuunnitelma, jossa muun muassa suositeltiin kylän teiden varsien voimakasta raivaamista ja näkymien avaamista sekä Eelin kaupan ympäristön siistimistä ja viihtyisyyden parantamista.

Kolarin kunta on satsannut kirkonkylän viihtyisyyteen ja kesäisin siellä työskentelee useita puistotyöntekijöitä ja lisäksi kunnan nuoria kesätyöntekijöitä mm. nurmenleikkuussa, raivauksissa, trimmauksissa ja kukkien kastelussa. Kukkia on kunnan toimesta myös Sieppijärvellä.

Tunturikylien eli Ylläsjärven ja Äkäslompolon osalta kyläyhdistykset ovat olleet aktiivisia kuntaan päin, jotta myös tänne saataisiin kesäkukkia. Muutaman kesänä kukkia on kunnan toimesta saatukin, mutta olisi toivottavaa, että niitä ei tarvitsisi joka kesä erikseen anoa vaan kylän raitin kukat sisältyisivät kunnan vuosittaiseen budjettiin ja ne toimitettaisiin paikoilleen automaattisesti niin kuin kirkonkylällä ja Sieppijärvelläkin. Tunturialueen kyliin on kunta teettänyt maisemaan sopivat kukkalaatikot, joihin kesäkukat tulisi istuttaa. Kyläyhdistys on luvannut kastella kukat yhteistyössä alueen yritysten kanssa.

Kukkien lisäksi Ylläsjärvellä on tarvetta kunnan infotaulun ympäristön ja Ringin kierrätyspisteen nurmenleikkuulle ja trimmeröinnille sekä ELY-teiden varsien raivauksille. Kolarin kunta omistaa kylällä keskeisellä paikalla peltoja, jotka olisi myös hyvä pitää niitettynä joka kesä. Nyt pellot ovat jääneet niittämättä ja ne ovat alkaneet pajukoitua. Kyläyhdistys on käynyt jo kerran kylän puistotarpeet läpi kunnan edustajan kanssa, mutta ainakaan tälle kesälle ei ole kunnasta saatu luvattua apua. Kyläyhdistys on kesällä 2020 talkoillut infotaulun ympäristön nurmenleikkuuta kunnan ostamalla työnnettävällä ruohonleikkurilla, mutta trimmeröintiin meillä ei ole resursseja. Kyläyhdistys toivoo, että kunnasta käytäisiin muutaman kerran kesän aikana siistimässä trimmereillä keskeisellä paikalla Eelin kaupan ympärillä sijaitsevat kunnan omistamien Niemen- ja Tirroniementien pientareet.

Kyläyhdistyksessä on tehty paljon Ylläsjärven kylän viihtyisyyden lisäämiseksi. Kesällä 2020 kyläyhdistys palkkasi kesätyöntekijöitä muun muassa raivaamaan pusikoita ja leikkaamaan nurmikoita. Infotornin ympäristön heinikko ja pajukko on raivattu siistiksi käyntikortiksi Ylläsjärvelle. Leikkipuiston, pump- ja piknik -puistojen rakentaminen on avannut näkymiä Ylläsjärvelle ja tuonut merkittävästi viihtyisyyttä kylän keskustaan. Tuleva ympäristötaide- ja kulttuuripolku maitolaitureineen tuo lisää tekemistä ja näkemistä. Kyläyhdistys on Leader Tunturi-Lappi ry:n teemahanketuella hankkinut lammasaitatarvikkeita ja talkoillut aitauksia, joissa lampaat laiduntavat kesäisin ja avartavat umpeen kasvaneita peltoja. Pelloilla laiduntaa myös hevosia, jotka tuovat myös oman lisänsä kyläkuvaan.

Kyläyhdistys on palkannut nuoria kesätyöntekijöitä ajamaan nurmikkaa piknikpuistosta, kunnostamaan leikkipuistoa ja raivaamaan pensittyneitä peltoja sekä kunnostamaan aitoja ja kastelemaan kukkia.

Kylän asukkaiden ja yritysten toivotaan myös pitävän pihapiirinsä siistissä kunnossa.

- Kesäkukat Kolarin kunnan toimesta infotornille ja liikenteenjakaajaan
- Kunnan puistotyöntekijät trimmaavat infotornin, kierrätyspisteen ja Niementien ympäristön pari kertaa kesän aikana
- Teiden varsien raivaukset

JÄRVEN KUNTO

Ylläsjärvelle ja Ylläslompoloon on tehty vesistön kunnostustöitä Lapin ELY-keskuksen rahoittamilla hankkeilla vuosina 2017-2020. Lisäksi Kolarin kunta rahoitti Ylläksen alueen vesistöjen kartoitushankkeen, jossa on määritelty hyviä toimenpiteitä Ylläsjärvenkin osalle, mm. Ylisenojan kiintoaineksen suodattaminen altaiden avulla. Näitä toimenpiteitä olisi tärkeä viedä kunnan toimesta määrätietoisesti eteen päin esimerkiksi yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Järveä on vuosittain niitetty ja hoitokalastettu katiskoilla. Parina viime vuotena ei enää ole noussut särkiä, mutta järven kunto vaikuttaa silti olevan huono, koska sinilevää esiintyy joka kesä paljon. Huoli järven kunnosta tuli esiin myös kyläkyselyssä. Ylläsjärveen on aikaisempien vuosikymmenten aikana tullut paljon humusta ympäröiviltä soilta ja myös aikoinaan kylän peltojen teon yhteydessä. Varsinkin kylän keskustan rannat ovat erittäin mutaisia ja mutaa on jopa useampia metrejä.

Rantojen laajamittainen imuruoppaus olisi tehokas, mutta kallis keino puhdistaa pohjaa. Ongelma on myös järven rannoilla esiintyvä myrkkyykeiso.

Isosaari oli 30 vuotta sitten kyläläisten suosittu uimapaikka, mutta sen käyttö loppui vuosiksi ja saari kasvoi umpeen pajukkoa. Kesäkuussa 2020 kaikki pajukot raivattiin. Ylläsjärven rantoja ja saarta tulisi raivata ja niittää säännöllisesti joka kesä.

- Ylläksen vesistöjen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutus, mm. Ylisenojan kiintoaineksen suodattaminen
- Saaren ja järven rantojen niitto

YLLÄSJÄRVEN KOULU JA PÄIVÄKOTI

Kolarin kunnan tarjoamia palveluja kylällä ovat reittien lisäksi alakoulu, päiväkotiki, Kolarin kunnan kotipalvelu sekä kirjastoauto. Tärkeimpiä näihin palveluihin liittyviä investointeja ovat Ylläsjärven hirsikoulun laajentaminen sekä tarpeeksi suuren liikuntasalin rakentaminen. Koulun laajennus on erittäin akuutti, koska koulu rakennettiin alunperin 50 oppilaalle ja syksyllä 2020 koulussa aloittaa 62 oppilasta.

Koululta ei löydy minkäänlaista sisäliikuntapaikkaa eikä päiväkodinkaan pieni ryhmätila palvele ollenkaan sisäliikuntaa. Myöskään kansalaisopistolla ei ole Ylläsjärvellä kunnollisia sisäliikuntatiloja ja niitä kaipaavat myös urheiluseurat ja kyläläiset sekä myös matkailijat.

Koulun ja päiväkodin viereen Kotamäentien toiselle puolelle on kaavoitettu alue liikuntasalia/hallia varten. Kyläyhdistys toivoo, että Kolarin kunta ottaa investointiohjelmansa tarpeeksi suuren liikuntasalin/hallin rakentamisen Ylläsjärvelle. Kyläkyselyssä sisäliikuntapaikan tarve nousi voimakkaasti esiin ja kunnan suunnittelema 100m² liikuntatila koulun laajennuksen yhteyteen ei saanut kylällä kannatusta; ei kannata tuhata rahoja lähtökohtaisesti liian pieneen liikuntatilaan vaan satsata tulevaisuudessa isompaan liikuntahalliin.

Koulun yhteyteen tarvitaan myös nurmikenttä, jossa oppilaat voivat pelata ulkopallopelejä. Koulun vieressä on pieni sorakenttä, joka kuitenkin jää tulevan laajennuksen alle, jonka jälkeen koululaisilla ei ole minkäänlaista kenttää edes ulkona, sisäliikuntasalista/hallista puhumattakaan. Tällä hetkellä koululaiset käyvät yksityisen naapurin pihalla pelaamassa liikunta- ja välitunneilla mm. jalkapalloa eikä se ole missään nimessä kestävä ratkaisu.

Koulun ja päiväkodin jätteiden kierrätystä tulisi entisestään kehittää. Sisälle luokkiin tarvitaan toimivat kierrätysastiat eri jakeille ja tietysti myös paikka rakennusten ulkopuolelle, josta ne viedään sitten jatkokäsittelyyn. Monissa perheissä kierrätetään paperi, kartonki, metalli, lasi ja myös muovi ja olisi erittäin tärkeää, että kierrättäminen onnistuisi myös koululla. Koululle voisi hankkia myös kompostin, jonne osa ruokahävikistä voidaan kompostoida ja käyttää multa koulun pelloille istutettavien viinimarjapensaiden lannoitteeksi.

Kesällä 2020 kyläyhdistys sai hankittua koululle kunnan kustantaman suunnistuskartan. Koulu on myös mukana Ylläsjärven juhluvuoden tapahtumien ja toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa ja ympäristöoppia on käyty oppimassa kylän lammasaitauksilla. Koulun ja kyläyhdistyksen yhteistyötä voisi entisestään tiivistää.

Kolarin kunta omistaa koulun ja päiväkodin ympärillä olevat pellot. Olisi tärkeää pitää pellot niitettyinä, jotteivat ne pusikoituisi.

- Koulun laajennus
- Sisäliikuntasalin/halli, joka palvelee sekä koululaisia, päiväkotilaisia että kyläläisiä ja matkailijoita
- Jalkapallokenttä koulua ja päiväkotia vastapäätä tai vaihtoehtoisesti Kenturan pelloille
- Kierrätys: luokkiin kierrätysastiat, komposti
- Viinimarjapensaiden istutus koulun pelloille
- Kylän ja koulun yhteistyön tiivistäminen ja juhluvuoden tapahtumat

YHTEISTYÖ KOLARIN JA KITTILÄN KUNTIEN KANSSA

Ylläsjärven kylä sijaitsee osittain Kittilän kunnan puolella ja yhteistyötä Kittilän kanssa on syytä vahvistaa niin kylänä ja kyläyhdistyksenä kuin erityisesti Kolarin ja Kittilän kuntien välillä. Yhteistyö Ylläsjärven kylän ja Kolarin ja Kittilän kuntien välillä ei ole kyläyhdistyksen mielestä aiemmin toiminut, mutta yhteistyön kehittäminen molempien kuntien kanssa nähdään erittäin tärkeäksi ja yhdeksi merkittävimmäksi asiaksi, jotta Ylläsjärven kylä pääsee kehittymään ja kasvamaan. Kyläyhdistys on edistänyt aktiivisesti Kittilän puolen koululaisten mahdollisuutta Ylläsjärven lähikouluun ja kunnat tekivätkin historiallisen päätöksen kesällä 2020, jolloin Ylläsjärven koulu määriteltiin kylän Rajalammentien, Möykkysen ja Ahvenkankaan alueiden lähikouluksi. Ylläsjärven kovan asuntopulan vuoksi vakituisia asukkaita on muuttanut mm. Ahvenkankaalle.

Kyläyhdistys toivoo, että Kittilän kunta rakentaa jo REITIT-osiossakin mainitun kivituhkapolun Rantasaarentieltä Möykkyyseen latupohjaa pitkin. Kyläyhdistys on jo selviteltyt maanomistajien suostumuksia hankkeelle. Toinen kulkuväyliin liittyvä kehittämistarve olisi Jauhojärventien asfaltointi Ahvenkankaalle saakka.

Kittilän kunnan olisi lähdettävä mukaan myös Ylläs III-kehittämishankkeen yleiskaavasunnitteluun, jotta Ylläsjärven kylää kehitetään maankäytöllisesti kokonaisuutena ja huomioidaan myös Rajalammentien, Möykkysen ja Ahvenkankaan alueiden tarpeet yleiskaavatasolla. Kittilän kunta omistaa myös noin 7 km päässä Ylläsjärven kylän keskustasta ison tonttialueen, jossa on mahdollista rakentaa loma-asuntoja sekä matkailua palvelevia rakennuksia. Nämä tontit eivät tällä hetkellä ole millään tavalla esillä Kittilän tonttitarjonnassa.

Kyläyhdistys on myös ehdottanut Kittilän ja Kolarin kunnille säännöllistä yhteisvaltuustoa kuten Kolarilla ja Pajalalla on tapana kokoontua kerran vuodessa. Kittilällä ja Kolarilla on yhteisen kylän lisäksi paljon muutakin yhteistä muun muassa matkailun kehittämisessä. Ylläsjärven kyläyhdistys toivoo Kolarin kunnan olevan vahvemmin myös mukana Tunturi-Lapin yhteistyössä ja mm. Tunturi-Lapin Kehitys ry:ssä.

- Kivituhkapolku Rantasaarentieltä Möykkyyseen latupohjaa pitkin
- Jauhojärventielle asfaltointi Ylläsjärvi-Ahvenkangas
- Kittilän kunta mukaan YLLÄS III-osayleiskaavahankkeeseen
- Yhteisvaltuusto Kolari ja Kittilä

YHTEISTYÖ MÖKKILÄISTEN KANSSA

Kylällä halutaan tiivistää yhteistyötä alueen mökkiläisten kanssa. Vapaa-ajan asukkaat ovat kylälle erittäin tärkeitä ja heitä toivotaan myös mukaan kylän tapahtumiin ja esimerkiksi

yhteisiin talkoisiin. Tärkeä viestintäkanava on paikallislehti Kuukkel, Eelin kaupan ilmoitustaulu, Facebook ja Ylläksen Ystävien sähköpostilista ja näitä kanavia pitäisi kyläyhdistyksen aktiivisemmin käyttää. Ylläksen Ystävät ry on kyläyhdistyksen kannattajajäsen ja kyläyhdistyksen edustajia voisi useamminkin vieraillla Ylläksen Ystävät ry:n kokouksissa kertomassa ajankohtaisia asioita.

JULKINEN LIIKENNE

Ylläksen hiihtokeskusyritysten ja Ylläksen Matkailuyhdistyksen ylläpitämä Skibussi kulkee Eelin kaupan ja hiihtokeskuksen sekä Äkäslompolon väliä talven sesonkiaikana. Skibussiyhteyksiä tulisi tarkastella sekä aikataulullisesti että sijainnillisesti, jotta se palvelisi paremmin myös kylän koululaisia ja OnniBussilta saapuvia matkustajia sekä Leviltä että etelästä.

Ylläsjärveltä (ja Äkäslompolosta) pitäisi saada päivittäisiä edestakaisia yhteyksiä Kittilään ja sovittaa ne yhteen Rovaniemelle kulkevien linja-autoyhteyksien kanssa sekä sovittaa aikataulullisesti myös toisen asteen opiskelijoiden koulukyyteihin.

TIET

Ylläsjärveä halkoo vilkas Kittilään ja Kolariin kulkeva VT80. Tiellä kulkee paljon raskasta liikennettä; tukkirekkoja ja Kittilän kultakaivokselle meneviä kuljetuksia. Valitettavasti kylän kohdalla tiellä ajetaan usein ylinopeutta. Kylän nopeusrajoitukset ovat paikallaan, koska Eelin kaupan kohdalla on paljon teiden ylittäjiä ja kylästä puuttuu kevyenliikenteen väyliä sekä Kittilään että Kolariin päin. Kylälle toivotaan Kolarin kunnalta pysyvää nopeusnäyttöä, joka ehkä hieman hillitsee kaasujalkaa.

Kolarin kunta ja Lapin ELY-keskus ovat tehneet hienoa yhteistyötä suunnittelussa ja rahoituksessa kevyenliikenteenväylän jatkamisesta kylältä Rämenniementien risteykseen saakka. Väylän suunnittelutyöt ovat nyt valmistuneet ja sen toivotaan saavan rahoituksen, jotta rakennustyöt pääsevät käyntiin jo kesällä 2021. Seuraava kevyenliikenteenväylä tulisi saada välille Iso-Ylläksentie Jauhojärventien risteykseen saakka. Kesäajalle saatiin Jauhojärventien varren asukkaille turvallisempi kulkuväylä Eelin kaupalle, kun Kolarin kunta rahoitti kesällä 2019 kivituhkapolun kaupan ja Jauhojärventien välille. Kivituhkapolkua tulisi ehdottomasti jatkaa Kittilän kunnan puolella Jauhojärventien vartta aina Möykköseeseen saakka. Talvella 2020 kyläyhdistys ylläpiti satunnaisesti myös talvipolkua Eelin kaupalta Rantasaarentielle Kittilän kunnan myöntämällä tuella.

Jauhojärventie on etenkin kelirikkoaikaan ja kesäisin erittäin huonossa kunnossa ja se pitäisi asfaloitaa vähintään Ylläsjärveltä Ahvenkankaalle saakka.

VAPAA-AIKA JA HARRASTUSTOIMINTA

Kylän vapaa-ajan ja harrastustoiminnan kehittämisen suurimmat esteet ovat sopivien sisätilojen puute. Kylässä ei ole liikuntahallia tilaa vaativien sisälajien kuten pallopelien harrastamiseen eikä kylätaloa, missä voisi päivisin kokoontua. Sekä liikuntasali/halli että kylätalo nousivat voimakkaasti esille sekä työpajoissa että kyläkyselyssä. Sisäliikuntasalin/hallin lisäksi koulun yhteyteen tai lähistölle tarvitaan myös jalkapallokenttä, joka voisi sijaita joko Kotamäentiellä koulua vastapäätä tai sitten esimerkiksi kunnan omistamalla Kenturan pellolla. Pellolle sopisi tulevaisuudessa myös muita pelikenttiä kuten beach volley -kenttä.

Talvisin ulkoliikuntaa varten kylällä on loistavat talvireitit ja hiihtoladut sekä rinteet. Kesälle reittejä tarvitaan lisää ja olemassa olevia kunnostaa, jotta niillä pystyy kulkemaan. Tunturissa ylläpidetään Läskit & Nahkat ry:n talkoovoimin fresbeegolf-rataa, jota on kesällä 2020 kunnostettu. Sport Resort Ylläksen alueelle on myös pitkään suunniteltu Ylläksen huipulle päin johtavia portaita. Hankkeelle tarvitaan investointitukea ja sitä voisi viedä eteenpäin esimerkiksi SRY:n pienten yritysten yritysryhmähankkeessa.

Ylläkselle olisi hienoa lähteä kehittämään myös alppilajien valmennustoimintaa. Kolarin kunnan hyvinvointipalvelut voisi olla hakijana tällaiselle EU-rahoitteiselle hankkeelle, johon palkattaisiin työntekijä kehittämään Ylläksen alppilajien valmennustoimintaa ja Ylläksen vetovoiman kehittämistä kolarilaisten nuorten keskuudessa sekä esimerkiksi lukion ja toisen asteen koulutuksen houkuttelevuuden parantamiseksi. Esimerkkejä ja yhteistyötä kannattaa tehdä Levin kanssa, jossa on aktiivista valmennustoimintaa. Muoniossa taas alkoi äskettäin Freeride Academy -hanke, jossa keskitytään vapaalaskun valmennukseen.

Kylän lapsille voisi olla tarjolla koulun jälkeen monipuolisemmin iltapäiväkerhoja. Tätä voisi yhdessä kehittää sekä kunnan että yhdistysten ja muiden asiasta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Kolarin kunnan liikuntatoimen kanssa on suunniteltu mm. sisäliikuntakerhoa Äkäslompolon liikuntahallille.

KYLÄTALO

Ylläsjärven kylässä ei ole koskaan ollut kylätaloa eli yhteistä kokoontumispaikkaa, jossa voi esimerkiksi pitää kokouksia, kansalaisopiston kursseja tai päivätoimintaa ikäihmisille. Ylläsjärven koulu on pieni ja se on päivisin varattu koulukäyttöön. Kylätalo nousi esiin

kyläkyselyssä ja ideointityöpajoissa ja myös vuosien varrella sitä on monesti suunniteltu, mutta sille ei ole löytynyt sopivaa paikkaa tai olemassa olevaa rakennusta. Kyläyhdistys selvittää tulevaisuudessa mahdollisia olemassa olevia rakennuksia, joita voisi kunnostaa tai uuden rakennuksen rakentamista. Myös liikuntahallin ja kylätalon yhdistäminen voisi olla yksi vaihtoehto, jota pitää selvittää.

Leader Tunturi-Lappi ry:n kanssa on jo keskusteltu mahdollisesta hankerahoituksesta kylätaloon tarvittaviin investointeihin. Kylätaloprojekti olisi kylän seuraava isompi hanke ja sen hallinnointiin ja rakentamisen organisointiin tarvittaisiin kehittämishanke, jossa määritellään mm. mikä taho olisi kylätalon hallinnoija ja miten sen ylläpito tapahtuisi. Kehittämishankkeessa voitaisiin hallinnoida myös tämän kehittämissuunnitelman toimenpiteiden eteenpäin viemistä.

ELINKEINOT JA YRITTÄJYYS

Matkailuyritykset kuten hiihtokeskus, ohjelmapalveluyritykset, hotellit, ravintolat ja kauppa sekä kiinteistöhuoltoyritykset ovat kylän suurimpia työllistäjiä. Osa matkailun työpaikoista on kuitenkin sesonkiluonteisia ja kylään kaivataankin lisää ympärivuotisia työpaikkoja. Matkailun ympärille on myös rakentunut useita pieniä yrityksiä, jotka työllistävät ainakin jo omistajansa ympärivuotisesti. Kyläläiset käyvät lisäksi töissä Kolarin, Kittilän ja Muonion kuntakeskuksissa. Kylästä löytyy nyt myös parturi-kampaamo ja uusimpana yrityksenä kylään on perustettu mm. IT-alan yritys, joka hyödyntää kylään rakennettavaa valokuituverkkoa. Edelleen kylään kaivataan muun muassa siivousalan yrittäjiä ja työntekijöitä, kirjanpitäjiä/tilitoimistoja sekä polkupyöräilyyn liittyvää korjaamo- ja huoltotoimintaa. Kylän valokuituverkko mahdollistaa myös monenlaisen muun yritystoiminnan ja työnteon.

Maataloutta kylässä ei ole muutamaa sivutoimista poronhoitajaa lukuunottamatta, mutta kesäisin pelloilla laiduntavia hevosia ja lampaita voisi hyödyntää matkailussa enemmänkin esimerkiksi lammaspaimenlomilla. Peltola voisi hyödyntää myös luonnontuotteiden kuten esimerkiksi nokkosen tai vaikka mustaherukkapensaiden tai puikulaperunan viljelyyn. Ylläsjärven kylältä löytyy vahvaa luonnontuotealan osaamista ja ala kiinnostaa yhä useampaa kyläläistä. REDU on kesällä 2020 järjestänyt Kolarissa luonnontuotealan perustutkinnon koulutuksia, joita on tarkoitus tulevaisuudessa myös jatkaa. Kyläläisiä käy myös Muoniossa opiskelemassa Lappian luonnontuotealan ammattitutkintoa. Kolarin kunnan hallinnoimassa Kiihdyttämö -hankkeessa taas tehdään toteutettavuusselvitystä luonnontuotekeskukselle, joka voisi palvella sekä pienempiä että isompia luonnontuotealan toimijoita. Keskus sopisi hyvin Ylläsjärvelle muun muassa erinomaisen sijainnin, olemassa olevien luonnontuoteyritysten, kylän hyvien ja puhtaiden vesivarantojen sekä keskuksen toimintaa tukevan matkailutoiminnan vuoksi.

Ylläsjärvellä on myös pohdittu yhteiskunnallista yrittäjyyttä muun muassa luonnontuotteiden, matkailun tai sosiaalialan ympärille. Kiinnostusta tämänkaltaiseen toimintaan tai uusien yritysten perustamiseen on jonkin verran, mutta ensimmäiseksi pitäisi ratkaista sopivien tilojen puute. Ikäihmisten perhekodille ja päivätoiminnalle on myös kartoitettu kylältä sopivia tiloja. Mahdollinen kylätalo voisi palvella myös kylän yritystoimintaa ja innostaa uudenlaisen yritystoiminnan kehittämiseen.

Yrittäjyyttä ja luonnontuotealaa opetellaan myös Ylläsjärven alakoululla, missä koululaiset keräävät varoja luokkaretkitoimintaan muun muassa tekemällä myyntiin mustaherukkamehua yhteistyössä yritysten kanssa. Yrittäjyyskasvatus sopii hyvin Ylläsjärven kylän ja koulun yhteistyöhön.

Kehittämissuunnitelma -hankkeen aikana oli keväällä 2020 tarkoitus järjestää Ylläsjärven kylän yrittäjyyden mahdollisuudet -tilaisuus, joka kuitenkin peruuntui koronan vuoksi. Tällaiselle tilaisuudelle olisi tarvetta, jotta edelläkin mainittuja yritysideoita voitaisiin viedä eteen päin.

TURVALLISUUS

Hankkeen aikana Lapin keskussairaalan ensihoito päätti lahjoittaa käytöstä poistettuja sydäniskureita eli maallikkodefibrillaattoreita. Kesällä 2019 yleishyödylliset yhdistykset ja yhteisölliset toimijat pystyivät ilmoittamaan halukkuutensa vastaanottaa ja huolehtia laitteesta. Hanke tiedotti asiasta kyläyhdistyksen hallitusta, joka teki hakemuksen ja Ylläsjärvi valikoitui yhdeksi lahjoituspaikaksi. Kevään 2020 aikana sydäniskuri asennettiin talkoilla Eelin kaupan ulkoseinään lämmitettävään ja sähköllä varustettuun kaappiin, jossa se on kaikkien saatavilla hädän hetkellä.

Kylälle on tarvetta pelastushelikopterin laskeutumispaikalle. Usein helikopteri lentää hakemaan potilaita ambulanssista, joka on ajanut Eelin kaupalle. Kaupan piha vain saattaa olla täynnä autoja eikä sopivaa laskeutumispaikkaa löydy. Kenturan pellolta voisi löytyä tähänkin tarkoitukseen sopiva paikka.

Kylässä asuu muutama vapaapalokuntalainen, joka käy säännöllisesti harjoituksissa Äkäslompolon VKP:lla. Ylläksellä voitaisiin järjestää yhteinen pelastusharjoitus, jossa käytäisiin läpi miten onnettomuustilanteessa yhteistyö alueen yritysten, viranomaisten ja pelastuslaitoksen välillä toimii. Tällainen harjoitus on tehty viimeksi noin 10 vuotta sitten.

KIERRÄTYS JA YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

Ylläsjärvellä on Ringin ylläpitämä kierrätyspiste Eelin kaupan pihapiirissä. Tästä pisteestä puuttuu muovinkeräys, joka on erittäin tärkeää saada myös Ylläsjärvelle. Rinki ei ole pyynnöistä huolimatta aktivoitunut muovinkeräysasiassa ja siksi Kolarin kunnan tulisi olla kyläyhdistyksen mukana mahdollistamassa muovinkeräyspiste kylälle kirkonkylän tavoin. Myös mökkialueiden jätteiden kierrätystä mm. erilliskeräyksellä tulisi kehittää yhteistyössä kunnan kanssa. Edelleen joistakin vapaa-ajan asunnoista puuttuu jäteastiat, koska mökeiltä tuodaan sekajätettä Eelin kaupalla sijaitsevalle Ringin kierrätyspisteelle, vaikka siellä ei sekajäteastiaa ole. Kolarin kunta voisi lähestyä kaikkia kiinteistönomistajia kirjeellä, jossa tähdennetään kunnan jäte- ja kierrätysasiat.

Ylläs ja Kolarin kunta sekä muutama Ylläsjärvenkin yritys ovat mukana Lappi-tason vähähiilisyys Hankkeissa, joissa pyritään löytämään keinoja hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Vähähiilisyttä ja vihreitä arvoja ja tekoja voisi tuoda vielä selkeämmin esille Ylläksen markkinoinnissa. Ylläsjärvellä esimerkiksi monet yritykset käyttävät lämmityksessä ympäristöystävällisempää maalämpöä tai haketta/pellettiä.

Kylän yleisilmeen parantamiseksi olisi yksityisten ja yritysten tärkeää siistiä lanssit ja pihapiirit romuista ja ylimääräisistä tavaroista. Kyläyhdistys talkoili Ringin sekajäteastioihin kannet, jotta linnut eivät pääse levittämään roskia.

VALOKUITUVERKKO

Ylläsjärvelle rakennetaan kesällä 2020 EU:n Maaseuturahaston tuella laaja valokuituverkko, joka kattaa koko Ylläsjärven kylän alueen Kotarovasta Lännentielle, Pihlajakadulle, Rajalalammentielle ja Ahvenkankaalle sekä Lainion lumikylään eli Lapland Hotels SnowVillageen. Myös Sport Resort Ylläksen alueella on rakennettu teleoperaattoreiden toimesta uusia valokuituverkkoja. Kyläverkon rakennuttaa Osuuskunta Ylläsjärven Valokuitu, jossa jäseniä ja samalla kuituliittymiä on lähes 170 kpl. Hanke jatkuu vielä kesälle 2021, jolloin kyläverkkoon mahdollisesti liittyy vielä uusia kiinteistöjä ja alueita Ylläsjärven kylältä. Suunnitelmana on tulevaisuudessa yhdistää Äkäslompolon ja Ylläsjärven kyläverkkosuuskunnat, jotta sekä osuuskuntien että niiden omistamien kyläverkkojen hallinnointi olisi sujuvampaa.

Valokuidun tuomat mahdollisuudet pitää saada hyödynnettyä kylän kehittämisessä ja markkinoinnissa. Osuuskunta on mukana Leader Tunturi-Lappi ry:n hakemassa uudessa Älykkäät kyläverkot -hankkeessa, joka osaltaan auttaisi olemassa olevien kyläverkkojen toimintamallin kehittämisessä ja myös kansainvälisessä yhteistyössä. Ylläsjärven kylä on nyt jo mukana Euroopan Unionin Smart Village -verkoston Come Along! -prosessissa, joka auttaa kylää erilaisten älykkäiden ratkaisujen etsimisessä Euroopan laajuisesti.

Ylläsjärvi voisi olla myös yhtenä pilottikylänä esimerkiksi opiskelijoiden valokuidun hyödyntämisen kehittämisprojekteille.

KYLÄN MARKKINOINTI

Naapurikyläänsä Äkäslompoloon verrattuna Ylläsjärvi on jäänyt matkailun kehittämisessä ja markkinoinnissa jälkeen. Äkäslompolo on kylänä tunnettu niin Suomessa kuin esimerkiksi Sveitsissä. Ylläsjärvi kuuluu Ylläksen matkailualueeseen ja on myös osana Kylien Kolaria.

Ylläsjärven kylä voisi profiloitua kansallispuistokyläksi ja eteläiseksi portiksi tuntureille ja Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon. Jos sata vuotta sitten kirjailija ja kansanperinteenkerääjä Samuli Paulaharju kirjoitti Ylläsjärven kylän maisemista, että "Lapinkorven ensimmäisinä etumiehinä seisoo Yllästunturi". Ylläsjärvi - Pallas-Yllästunturin kansallispuiston eteläisin kylä - on kaunis maalauskylä peltoineen ja kesäisin järvi- ja tunturimaisemassa laiduntavine hevosineen ja lampaineen. Ylläsjärven rannalta pääsee vaeltamaan tai pyöräilemään laitumien läpi merkittyjä reittejä pitkin aina Pallas-Yllästunturin kansallispuiston pohjoispäähän Hettaan Ounasjärven rannalle. Kenturan yleinen P-paikka voisi toimia reitin alku- tai loppupäänä, josta paikalliset kuljetusyritykset tai autonsiirtopalvelut sitten palvelevat asiakkaita.

Ylläsjärven kylän maisemien, palvelujen ja reittivaihtoehtojen soisi näkyvän enemmän myös Ylläksen ja kansallispuiston markkinoinnissa, kuten somessa ja nettisivuilla. Ylläsjärven kyläyhdistys on Ylläksen Matkailuyhdistyksen jäsen ja yhteistyötä voisi tehdä enemmän myös Visit Ylläksen kanssa. Metsähallituksen kanssa yhteistyötä on viritelty mm. tekemällä yhteistyösopimus Luontopalvelujen ja kyläyhdistyksen välille. Kansallispuiston logo voitaisiin ottaa käyttöön kylän markkinointimateriaalin, opastekylttien ja nettisivujen yhteydessä. Eelin kaupan kohdalla tien varressa on tyhjillään oleva infokyltti, johon kyläyhdistys on suunnitellut Leader Tunturi-Lappi ry:n Kylät koreiksi -teemahankkeen puitteissa painattaa Ylläksen ja kansallispuiston logon lisäksi opasteita mm. kylän lähiliikuntapuistoon ja ympäristötaidepolulle. Tämä voisi houkuttaa ohikulkijoita pysähtymään kylälle etenkin kesäisin. Kyläyhdistys myös toivoo, että Ylläksen logolla varustetut tienvarsikyltit ja Kittiläntien ylikulkusillan tervetulo kyltti asennettaisiin paikoilleen.

Ylläsjärven kylä voisi olla yhtenä kylänä mukana Tuntureiden tie -konseptissa, joka houkuttelisi automatkailijoita VT 21/E 8 -tieltä Kolari-Palojoensuu kääntymään kohti Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa. Ylläksen kannattaisi myös markkinoida itseään Levin kesäkävijöille, jotta sieltä tehtäisiin autolla päiväretkiä Kittilä - Ylläsjärvi - Äkäslompolo - Aakenuksentielle.

Kylälle saatiin vuonna 2019 uudet nettisivut www.yllasjarvi.com sekä suomeksi että englanniksi. Sivut tarjoavat hyvää perustietoa kylästä ja toimivat myös osaltaan kylän markkinointina. Sivuja tulee pitää ajan tasalla ja päivittää aktiivisesti. Kylällä on myös omat Facebook -sivut Ylläsjärvi, Lapland, Finland, jota pidetään yllä muutaman ylläpitäjän voimin.

KYLÄYHDISTYKSEN TOIMINTA JA TAPAHTUMAT

Ylläsjärven Kyläyhdistys ry:ssä ei ole virallisia jäseniä tai jäsenrekisteriä, vaan siihen katsotaan kuuluvan kaikki kylän asukkaat. Vuosittaista jäsenmaksua ei ole kerätty vaan kyläyhdistykselle voi vapaaehtoisen kannatusmaksun. Jäsenmaksu toki toisi kyläyhdistykselle ehkä hieman rahaa, mutta sen vaatima byrokratia ja jäsenrekisterin ylläpito koetaan työlääksi. Vapaaehtoista kannatusmaksua tulisi nostaa enemmän esille mm. Eelin kaupan kyläyhdistyksen ilmoitustaululla.

Kyläyhdistys on rahoittanut toimintaa talkoilemalla tapahtumissa ja talvella 2020 myös pudottamalla lumia mökkien katoilta. Talkoilla kerätyillä rahoilla kyläyhdistys voisi palkata kesäisin Kolarin kunnan nuorten työsetelin avulla kylän nuoria kesätöihin mm. raivauksiin, aitatöihin sekä kyläyhdistyksen puistoalueiden ylläpitoon. Kyläyhdistys voisi toimia myös Kolarin kunnan palkkaamien kesätyöntekijöiden työnohjaajana, koska työtä riittäisi useammalle kuin kahdelle nuorelle.

Kyläyhdistys järjestää vuosittain tapahtumia ja talkoita kuten roskienkeruutalkoot toukokuussa, kalastuskilpailut kesäkuussa ja lasten olympialaiset elokuussa. Marraskuussa yhteistyössä Ylläsjärven koulun kanssa pidetään joulunavajaiset ja jouluaattona perinteinen joulurauhajulistus. Vuosittaisia pikkujouluja muutettiin illallisten sijaan puurojuhlaksi, jotta kaikilla on varaa osallistua. Tapahtumiin ja talkoisiin tulisi olla matalan kynnyksen osallistua ja talkootoille toivottiin Eelin kaupalle listaa, johon osallistuminen ei ole riippuvaista

Kylän suurin yhteisöllisyyden este on yhteisen kylätilan puuttuminen. Kyläyhdistys on jo pitkään suunnitellut, josko se löytäisi kylältä sopivan paikan, minkä voisi Leader-tuella remontoida kylätaloksi.

Suurin lähiajan tapahtuma on Ylläsjärven 250-vuotis juhlat vuosi vuonna 2021. Päätapauhtuma järjestetään elokuun alussa ja vuoden aikana juhlat vuosi tulee näkymään mm. Kuukkeli - lehdessä. Juhlat vuoden järjestelyihin haetaan rahoitusta eri kanavista ja vuoden tapahtumia varten on perustettu työryhmä.

MUUT YHDISTYKSET

Unohtaa ei sovi myöskään kylän muita aktiivisia yhdistyksiä, jotka tekevät hienoa työtä kylän kehittämisen eteen. Ylläsjärven koulu ja koti ry huolehtii koulun tapahtumien rahoituksesta ja lasten mahdollisuudesta vuosittaisiin luokkaretkiin. Taikapallo ry järjestää lentopalloharjoituksia ja vuosittaisen Jonnen Pytty -tapahtuman. Läskit & Nahkat ry on talkoillut ja ylläpitää mm. Sport Resort Ylläksen fresbeegolf-rataa. Ylläsjärven Metsästäjät ry

tekee yhteistyötä kyläyhdistyksen kanssa mm. lumenpudotustalkoissa ja Ylläsjärven kalastuskilpailujen järjestämisessä. Ylläs Slalom järjestää hiihtokeskuksissa laskukouluja ja Kolarin 4H-kerho on järjestänyt kerhoa koululla alakouluikäisille. Myös Kolarin MLL on ollut mukana erilaisissa tapahtumissa resurssiensa mukaan. Näiden yhdistysten toiminta on Ylläsjärven kylälle erittäin tärkeää ja kyläyhdistyksen tapahtumia ja talkoiltakin järjestettäessä on hyvä muistaa, että kyläläiset ovat monessa vapaaehtoistoiminnassa mukana.

KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Tätä kehittämissuunnitelmaa viedään eteen päin esittelemällä sitä laajasti eri sidostyhmille ja kutsumalla kuntien edustajia kylään katsomaan suunnittelukohteita paikan päälle. Kuntien kanssa tulee tehdä tiivistä yhteistyötä ja aikatauluttaa toimenpiteitä. Suunnitelma tulisi olla mukana myös Ylläs III -hankkeessa. Kyläyhdistyksen tulisi jatkaa tiivistä yhteydenpitoa myös Ylläksen Matkailuyhdistyksen ja Visit Ylläksen kanssa. Kehittämissuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään vuosittain Ylläsjärven kyläyhdistyksen kevätkokouksessa. Kyläyhdistyksen hallitus huolehtii suunnitelman tarkistamisesta ja päivittämisestä ennen kokousta.